

Nr 474.

Av herr Aaby-Ericsson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lantbruksmötesverksamhetens ordnande, m. m.

I proposition nr 208 har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående lantbruksmötesverksamhetens ordnande och härvid i huvudsak anslutit sig till de allmänna synpunkter beträffande den framtida inriktningen och utformningen av sagda verksamhet, som föreslagits av Hushållningssällskapens förbund. I fråga om finansieringen av lantbruksmötesverksamheten hade förbundet föreslagit att såsom bidrag härtill skulle tagas i anspråk avkastningen av den till omkring 5 milj. kronor beräknade behållningen å hästexportberedningens verksamhet. Under framhållande av att de mindre, lokala utställningarna och demonstrationerna, varav verksamheten i fortsättningen huvudsakligen bör bestå, skola planeras så att utgifterna i stort sett täckas av inkomsterna, har departementschefen emellertid icke kunnat tillstyrka förslaget i denna del. Det enda till verksamheten av statsmedel utgående bidraget bör enligt departementschefens mening fortsättningsvis avse täckande av viss del utav kostnaderna för penningpremier till utställare av prisbelönda djur.

Enligt förbundets förslag till verksamhetens finansiering skulle avkastningen å förenämnda medel bl. a. användas till bestridande av kostnaderna för en föreslagen utställningstjänst och till årligt understöd åt den lokala lantbruksmötesverksamheten i hela landet för åstadkommande av värdefulla anordningar i undervisnings- och upplysningssyfte vid lantbruksmöten, specialutställningar m. m. Inom den föreslagna utställningstjänsten skulle sammanställas och iordninggöras lämpliga montage, modeller och demonstrationsföremål för olika upplysnings- och propagandaändamål inom lantbruksmötesverksamheten. Dessa skulle sedan lånas ut och kunna komma till användning vid ett flertal olika möten och utställningar. Utställningstjänsten skulle vidare, i den mån så befinnes ändamålsenligt, tillhandahålla och uthyra flytt- och monteringsbara utställningsbyggnader såsom läktare, stallar, hallar m. m., vilka likaledes skulle komma till användning vid skilda tillfällen och därigenom bidra till att minska kostnaderna för mötenas och utställningarnas anordnande. De gångna årens erfarenhet har tydligt visat, att behovet av en sådan utställningstjänst är

mycket stort och att en dylik skulle i hög grad kunna medverka till att underlätta anordnandet av möten och utställningar, inte minst genom tillhandahållandet av aktuellt och lärorikt demonstrationsmaterial. Inrättandet av nämnda utställningstjänst, som även föreslagits av 1946 års lantbruksmötesutredning, har också tillstyrkts i inkomna yttranden över föreliggande förslag rörande lantbruksmötesverksamhetens ordnande.

Tidigare erfarenheter giva också tydligt vid handen, att anordnandet av ett lantbruksmöte eller liknande utställning är en i ekonomiskt avseende högst vanskelig affär. Detta gör, att arrangörerna helt naturligt måste vara mycket restriktiva, då det gäller att vid dessa vidtagna speciella anordningar i undervisnings- och upplysningssyfte. För att höja mötenas kvalitet och för att dessa skola kunna ge besökarna en bestående behållning synes det dock angeläget att man i anslutning till dessa också bedriver en välordnad upplysningsverksamhet, så långt möjligt avpassad efter bygdernas speciella behov och produktionsförhållanden. Denna verksamhet bör framför allt riktas till de mindre och medelstora brukningsdelarnas innehavare. Enligt förbundets förslag skulle som ovan nämnts avkastningen å en del av förenämnda medel disponeras för täckande av kostnaderna för sådan upplysningsverksamhet vid mötena. Arrangörerna skulle sålunda kunna erhålla särskilda anslag för ifrågavarande ändamål. Det skulle härigenom bli möjligt att vid lantbruksmötena få till stånd värdefulla upplysnings- och propagandaavdelningar utan att kostnaderna för dessa skulle alltför mycket tynga mötenas ekonomi.

Enligt departementschefens förslag beträffande lantbruksmötenas finansiering skola dessa planeras så att utgifterna i stort sett täckas av inkomsterna. Några medel för nyss angivet ändamål skulle sålunda icke stå till buds. En följd härav kommer otvivelaktigt att bli, att mötenas kvalitet i vad avser meddelandet av undervisning och upplysning, som dock utgör en av verksamhetens huvuduppgifter, icke kommer att bli så god som önskvärd vore. Utan särskilda anslag synes det knappast möjligt för arrangörerna att i önskvärd och behövlig omfattning vidtaga härmed sammanhängande åtgärder.

Vi anse därför, att lantbruksmötesverksamheten bör få ekonomiskt stöd för såväl åstadkommande av en utställningstjänst som vidtagandet av ur undervisnings- och upplysningssynpunkt lämpliga anordningar vid lantbruksmötena. Medel härför synas såsom förbundet föreslagit lämpligen böra utgå ur behållningen å hästexportberedningens vinstmedel.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition måtte uttala, att vid den inom jordbruksdepartementet på-

gående utredningen angående dispositionen av behållningen å hästexportberedningens verksamhet det bör ånyo övervägas, huruvida icke en del av sagda medel — förslagsvis 3 milj. kronor — böra disponeras för i det föregående angivna bägge ändamål inom lantbruksmötesverksamheten.

Stockholm den 19 april 1950.

Ragnar Aaby-Ericsson.

Lars E. Andersson.

Hugo Sundberg.

P. J. Näslund.

Gust. Sundelin.

Fritiof Karlsson.

Axel Mannerskantz.

Hjalmar Nilsson,

Alnarp.